

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Márk Endre.
 Kiadó s laptulajdonos:
Kutas Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
 Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
 Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Egyetemet Debreczennek!

Debreczen, január 7.

A míg ez a minden tanügyünk fejlődése iránt érdeklődő ember lelkében élő óhajlás a megvalósulást el nem éri, nem szűnünk meg epedő vágygyal, életképeségünk teljes tudatában fennhangon ismételtetni: Egyetemet Debreczennek!

Ez a mi városunk, mely évszázadok óta a tiszta magyarság rendíthetetlen oszlopaként állott még akkor is, mikor a haza más részeiben nemzetiségünk s vele együtt nyelvünk fölé nehéz fellegek borultak, mely a nemzet aspirációinak, álmai legszebbjeinek mindig szószólója volt s a melynek kulturális fejlődése csaknem páratlan — ez a város mivel tetőzhetné be legméltóbban a nemzet iránti szolgálatait, mint azzal, ha filléreiből összerakja, felépíti a magyar nemzet számára az egyetemet.

Remek alkotás volna az, mely felett a protestáns áldozatkészség tündöklő csilága példaként ragyogna a világ előtt — Unokáink csodálattal hajolnának meg az ősök emléke előtt, a többi testvér hitfelekezeteknek pedig kalapot kellene emelni. Ez volna az egyházkerületnek és városunknak legszebb diadala, melynek gyümölcsét a késő századok tudományssomjas nemzedéke kegyelettel szedné.

Nem frázisok ezek, hanem a nemes cél megvalósulásának reális képét felmutató szavak.

De hát mi haszna volna Debreczennek abban, ha egyetemet kapna? — kérdehetik sokan.

Mindenek előtt a város régi jó hírneve igen magasra emelkednék már csak azért is, mert az egyetem felállításában az orosz állam részét a várost illetné. Nem a húságra való törekvésről van itt szó, hanem úgy a magunk, mint vidékünk iránt való kötelesség teljesítéséről, mely kötelesség ép oly nemes, mint annak indító oka. Hiszen hírnevére minden város büszke s kell is lennie, s annak emelésére a mi, csak nem régen annyi támadást szenvedett városunknak most mindent el kell követnie.

Azt hiszem, hogy az is haszon volna, ha e város kebelében annyi művelt ifju csoportosulna. Szellemi életünknek bizonyára csak előnyére s nem hátrányára szolgálna. De meg a kereskedelem, társadalmi élet körében visszaesések csak nem történnének?

Hát még ha azt tekintetbe vesszük, — s itt saját tapasztalatomra hivatkozom — hogy úgy városunk, mint annak vidékeinek komoly, tudományssomjas, de szegénysorsban levő ifjai közül hányan szeretnének lelkök hajlamait követve az

olyan nehéz, de épen nehézségeiben, küzdelmeiben, megpróbáltatásaiban nagyon szép és magasztos hivatásu tanári pályára lépni, ámde azt, hogy Budapestre avagy Kolozsvárra az egyetemi négy évi kurzus elvégzésére elmenjenek, megtagadta tőlök a sors, nem mernek belevágni, mert a szegénység fenyegető réme ideáik nyomában jár. Ez az oka, hogy pirulni kell a nemzetnek a tanárihiány miatt. Ne gondoljuk, hogy nincs hajlam ifjainkban a tanári pályára, dehogyan nincs, csak hogy azoknak, a kikben hajlam és kedv volna, nincs pénzök. Ha aztán egy-egy szegény ifju mégis bele mer vágni a nagyvárosi életbe, egész idejét ott az anyagi eszközök megkeresésére kell fordítania s legkevesebb ideje a tanulásra marad.

De minek soroljuk elő több az egyetem felállításából városunkra háramló előnyt, az eszme megpendítésekor eleget beszéltek erről, gondolkozzék felette mindenki s önmaga is rá jön ezekre. Hogy e lap hasábjain szerénységem szót emel, annak az az oka, hogy látom, miszerint a politizálásba annyira belemerült mindenki, hogy ez a minket legközelebből érdeklő ügy mintha a feledés felé közelgetne.

Hivatkozva tehát a multa, mely az áldozatkészségnek annyi dicső példáját tudja felmutatni, ne tagadjátok meg ön-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Egy pisztolylövés.

— Egy orosz tiszt naplójából. —
 Fordította: Kuthi Zsigmond.

Egy orosz vidéki város garnizon élete, a hol még színház sincs, bizony nagyon egyhangu és unalmas. Reggel gyakorlat, két órai lovaglási gyakorlat a lovardában, délben egyszerű, frugal ebéd a ténparancsnoknál, vagy valamely nyomorult vendéglőben, végre este a thea és kártya. És ez így megy minden változás nélkül. Egyetlen család sem volt itt, mely vendégszeretően fogadhatott volna bennünket.

Csak egyetlen lény, ki nem tartozott ugyan a hadsereghez ajándékozott meg bennünket bizalmával. Körülbelül 40 éves lehetett. Sok dologban oly jártasságot, oly tapasztalatot tanusított, mely bizonyos autoritást szerzett neki; éles nyelve, mogorva lénye azonban nem nagyon előnyös benyomást gyakorolt a fiatalabb tisztekre.

Bizonyos titokzatosság vette körül; bár igazi orosz typos volt, mégis idegen hangzásu nevet viselt. Említette, hogy a hadseregben mint tiszt is szolgált, de hogy miért hagyta el a szolgálatot és miért vonult vissza oly unalmas fészekbe, mint a milyen Vologda, arról hallgatott.

Bennünket, tiszteteket, nagyon kedvelt és gyakran hívott meg asztalához, hol ugyan egyszerű és nem nagyon izletes ételek kerültek az asztalra; borai és champagnejei azonban dusan kárpótolta bennünket.

Viszonyait, segélyforrásait nem ismerték; nem is igen tudakozódott utána valaki, mert merev magatartása visszariasztott volna bárkit ily kérdés feltevésére.

Szép könyvtára volt, mely nagyjából katonai művekből állott, csak néhány orosz regénye volt Turgenefftól és Gogoltól, melyeket készséggel kölcsönzött, anélkül, hogy azokat vissza követelné. Igaz, hogy a kölcsönzött könyveket ő sem szokta visszaadni.

Egyedüli foglalkozása a pisztolylövésben állott, szobá tele voltak szebbnél-szebb pisztolyokkal, melyek gazdag gyűjteményt képeztek. A lövésben való biztossága oly nagy volt, hogy bárki is közöttünk engedte volna sapkáját fejéről lelovetni.

Ha egymás között párbajról beszélünk, Sylvio — így hívták a férfit — soha sem elegyedett a beszélgetésbe, és ha kérdeztük, vajjon verkedett-e valaha, úgy röviden igenlőleg válaszolt, a nélkül, hogy bővebb fejtegetésbe, bocsátkoznék. Látszott rajta, hogy a kérdés terhére van; mindnyájan azon véleményben voltunk, hogy a lövésben való jártasságának ember élet esett áldozatul, melynek következtében lelkiismereti furdalásokat érez, de gyávanak nem tartotta őt senki. Anál inkább csodálkoztunk a következő eseményen:

Egy estén körülbelül tizen Sylvionál vacsoráltunk, vacsora után arra kérték a házigazdát, hogy bankot adjon. Eleinte udvariasan visszautasította, végre engedett vendégei kérésének és 50 tallért dobott az asztalra. Körbeültünk és a játék megkezdődött. Sylvio játék közben nyugodtan, hallgatagon viselte magát; soha sem vitakozott. Ha néha-néha tévedt számadásban, az egész játszma veszteségét

szó nélkül fizette meg. A játszából kifolyó követelését krétával jegyezte az asztalra; eme szokását mindenki ismerte. — Az alkalommal egy fiatal tiszt volt jelen és vett részt a játékban, a ki Sylvio eme szokását még nem ismerte. Az ujoncz szórakozottan játszott, vesztett és Sylvio krétával jegyezte fel követelését.

A hadnagy csodálkozva nézte Sylvio jegyzését, felvilágosítást kért, de Sylvio mit sem felelve osztotta tovább a kártyát. A hadnagy erre letörölte az asztalról a számokat, mire Sylvio ismét szó nélkül felírta azt.

A bortól felhevülve, a játéktól felizgatva és a pajtasok kacagásától felbosszantva, végre Sylvio eljárásától magát érezve, — a hadnagy ledobta a kártyát, felkapott egy gyertyatartót az asztalról és az Sylvio felé dobta.

Sylvio ügyes fordulattal kikerülte a gyertyatartót, de a dühtől reszkedve felemelkedett üléséről és odakiáltott a hadnagnak: —

— Uram, takarodjék ki rögtön — adjon hálát az istennek, hogy ezen incidens házamban történt!

A hadnagy szintén felemelkedett és dühösen mondá:

— Ha ön Sylvio sértve érzi magát, úgy minden perczen szolgálatára állok! S ezzel távozott.

Egy perczig sem kételkedtünk azon, — hogy ezen jelenetnek párbaj lesz a vége. Rövid idő múlva távoztunk, egész uton nem beszélvén egyébről, mint a leendő párbajról.

Midőn másnap a lovagló iskolában táltalkoztunk, egyik kérdé a másiktól:

— Él még a hadn gy?

(Vége köv.)

magatokat Debreczen és vidékének polgárai! A ki még eddig nem hallotta az esdő szót, hallja meg most s Istentől kapott javaiból áldozzon a nemes czél oltárán; a jutalmat első sorban önkeblében fogja megtalálni.

„Adjatok, nektek is adatik!”

S—ny L—s.

Politikai hírek.

A király Budapesten. Ő Felségének, a királynak Budapestre érkezéséről a következő expressz tudósítást kaptuk. (Bud. Tud.) Ő Felsége tegnap hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezett és mostani itt időzése alatt az ujonnan választott koronaőr esketése is meg fog történni. Ezen esküvetétel napja azonban eddig egyáltalán nem állapított meg, mert e tekintetben csak az új kabinet megalakítása után lehet intézkedni. Kevés kilátás van arra, hogy az esküvetétel már január 10-ikén megtörténhetik. Ninesen ugyanis kizárva, hogy Ő Felsége holnap ismét meg fog hallgatni egyes kiváló államférfiakat és csak azután történik meg a legfelsőbb elhatározás az iránt, hogy ki bizassék meg kabinet alakítással. Ha az új miniszterium e hó 9-ikén az országgyűlés mindkét házának még nem mutakozhatik be, a képviselőház üléseit azon időpontig fogja elhalasztani, a midőn a kabinet ott meg fog jelenhetni. Ő Felsége itt időzése alatt, úgy halljuk két udvari ebéd lesz.

Ujvidék és az egyházpoltika. Ujvidék várososa, mint lapunknak jelentik, számos bizottsági tag indítványára rendkívüli városi közgyűlést tartott. A közgyűlés, amelyen Flatt Viktor főispán elnökölt, elhatározta, hogy az egyházpoltikai javaslatok szentesítéseért háláját hódoló feliratban tolmácsolja az uralkodó előtt; a javaslatok megteremtőit pedig: Wekerle Sándort, Szilágyi Dezsőt és gróf Csáky Albint szótöbbséggel a város diszpolgárainak választották.

A közigazgatás államosítása. Miskolczi írják: Borsodvármegye tisztviselői kara Miklós Gyula főispánnál is tisztegett. Szószólójuk Lévy József alispán volt, akinek beszédére a főispán azt az érdekes kijelentést tette, hogy a közigazgatás államosítása a legközelebbi időrevárható. Ezért, mondta a főispán, aligha történik meg az idén a megyei tisztviselők választása; a mostani hivatalnokok mandátumát meg fogják hosszabbítani addig, amíg az új közigazgatási reform életbe lép.

A pápa és a király.

Egy római tudósítás, a mely vatikáni körökből ered, megerősíti a Correspondenz által hónapok kalezeltt közlött azt a hivatalos értesítést, a melyet most bécsi lapok is mint új tudósítást közölnek, hogy t. i. XIII. Leó pápa Ő Szentsége Rampolla államtitkárral közölt elhatározott parancsokban elrendelte, miszerint a magyar egyházpoltikai törvények királyi szentesítése után a római Kuria részéről további akció egyáltalán nem történik.

Ellenkezőleg, — a legtökéletesebb összhangban van Vaszary Kolos biboros hercegprímás nézeteivel Leó pápának az a határozott kívánata és akarata, hogy most, a királyi szentesítés után, a legmesszebbmenő kimélet tartassék szem előtt Ferencz József császár és apostoli király személyes érzelmeit és nézeteit illetőleg, minthogy a pápa Ő Szentsége Magyarország apostoli királya, mint szívbéli vallásosság és

a legnemesebb uralkodói erények által kitűnő katolikus uralkodó iránt kiváló szeretettel és hálás nagyrabecsüléssel viseltetik azért, hogy királyunk, mint a katolikus egyház leghűbb fia, a habsburgi monarchia egész hatalmával és tekintélyével mindig a legbecesebb szolgálatokat teljesítette a szent szék és a katolikus egyház legmagasabb érdekeinek.

Vatikáni körökben különösen hálás elismeréssel hangsúlyozzák azt, hogy az osztrák-magyar diplomácia hatalmas befolyása a keleti egyházak uniójának, valamint a Vatikán és az orosz kormány közötti viszony javításának ügyében a pápa politikájának békeszerző intenczióit mindenkor előmozdította s azokra hasznos volt. Tökéletesen biztos tehát, hogy Leó pápa akaratának és Vaszary Kolos biboros hercegprímás irányadó példájának megfelelően, a magyar magasklérus az egyházpoltikai reformtörvények királyi szentesítésének megmásíthatatlan tényével szemben mostantól fogva az új jogerős állami törvények iránt a keresztényi engedelmesség és az engesztelékeny, békeszerző megnyugvás és megnyugtató politikáját fogja követni.

Külföld.

Stambulow elfogatása és a diplomácia. A „P. C.” Bécsből egy, magas osztrák kormánykörökből eredő tudósítást kapott, a mely konstatálja, hogy bécsi udvari körökben épp úgy, mint az összes diplomáciai képviselőknek a felette kedvezőtlen benyomást keltett Stambulow volt bolgár miniszterelnök elfogatásának híre Diplomáciai körökben úgy vélekednek, hogy ezzel a jelenlegi bolgár miniszterium igen veszedelmes, a bolgár állam tekintélyének mindenestre ártalmas politikai tapintatlanságot követett el. Magától értendőleg ragaszkodnak ahhoz a meg nem változtatható elvhez, hogy Bulgária belügyei be egyáltalán nem avatkoznak. Másrészt azonban azt hiszik, hogy minden bolgár kormányt tekintve kellett volna vennie, hogy Stambuiow valóban a legérdemesebb megalapítója a Bulgáriában jelenleg uralkodó dinasztianak és hogy a sajtó élete vesélyeztetésével elbocsátásáig legjobb tudomása szerint védelmezte a bolgár dinasztia érdekeit.

Az osztrák urakháza új tagjai. Az utóbbi napokban többször kolportálták a bécsi lapok azt a hírt, hogy még a reichsrath összeülése előtt nagyobb szabású pairschub történik. Ezt a hírt most a felhivatalos Fremdenblatt egy lemergi távirata is megerősíti. Azt mondja, hogy az új páreik kinevezésével kapcsolatban emlegetett névsor nem felel meg teljesen a valóságnak, mert idáig csak annyi bizonyos, hogy a pártok számaránya szerint választják ki az urakházába kinevezendő új tagokat, úgy hogy a mostani három párt számaránya nem változik meg.

Miklós czár látogatása Berlinben és Bécsben.

A „P. C.”-nek egy berlini, diplomáciai körökből eredő tudósítása megerősíti, hogy úgy a berlini, mint a bécsi udvarnál az a bizonyosság létezik, hogy Miklós czár nemcsak a legőszintebb békepolitikát képviseli, hanem Vilmos császárral és Ferencz József császárral és királlyal Ő Felségével is főleg a barátságos viszonyt ápolni és még bensőbbé tenni szándékozik.

Ezek a pétervári udvari körökből eredő tudósítások tehát hivatalos megerősítést foglalják magukban azoknak a kimerítő információknak, melyeket a Miklós czár békeszerető és lovagias jelleméről közöltünk még trónra-

lépte előtt. Az orosz politikai köröket kellemben érintette az, hogy éppen a magyar sajtó volt a felől legelőször és legjobban értesülve és hogy ennek folytán éppen a magyar sajtó részesítette legelőször és a legelőlisabb igazságszeretettel a jól megérdemelt elismerésben a fiatal Miklós czárnak az európai békére oly fontos és nemes emberszeretettől áthatott, sokat ígérő uralkodói erényeit.

A szt.-pétervári híreknek továbbá, hogy Miklós czár 1895-ben a német császárt és Ferencz József császárt és király Ő Felségét meglátogatni szándékozik, valószínűleg a carevna kíséretében, — mindenesetre nagy politikai fontosságuk van, ha hivatalos hírek vagy határozatok nem is érkeztek e tárgyban.

Az árvtartó alap kérdéséhez.

Debreczen, jan. 7.

Lapunk f. é. 2 számában közzé tett vézércikkünkben egyebek közt utaltunk arra is, hogy a protestáns árvtartó pénztárnak átadása alkalmával a városi tanács kiküldöttői az ev. ref. egyház által az alapok átvételére megbízott férfiaknak mintegy 16 ezer forint értékű olyan kötelezvényeket is adtak át, a melyeknek értéke nem az árvtartó alap, hanem a kórházi és színházi alapok részére van bekebelezve s hogy továbbá az ezen felül még mutatkozó hiánytalan olyan összegre, a mennyit az 1893-ik évi zárszámadás tőke gyanánt feltüntet, akként lett kipótólva, hogy a tőkéhez több mint másfélszer forint függő kamat és haszonbér követelés is csatolva lett, végül azt is állítottuk, hogy az így zálogként átadott kötelezvényeknek az egyháztól fél év alatt készpénzzel leendő kiváltására a város magát kötelezte.

Mint tudjuk a városi tanács tagjai azóta főispánunk utján e tárgyban vizsgálat megindítását kérték s a közigazgatási bizottság azt el is rendelte és ennek foganatba vételére két tagját kiküldte.

E vizsgálat lesz tehát hivatalos arra, hogy a tiszta tényállást felderítse s mi kérjük lapunk olvasóit, hogy annak befejezéséig sziveskedjenek türelemmel lenni.

Ismételjük, mi egyetlen szót sem állítottunk olyat, a melynek utolsó betűjeért is a teljes felelősséget bármilyen irányban el ne vállalhatnók.

De engedje meg nekünk az a vizsgáló küldöttség, hogy különösebb figyelmét felhívjuk a következő körülményekre:

Miután egyik helyi lapban az van mondva, hogy a kórházi alapnak az árvtartó alap közgyűlési határozat folytán nagyobb mennyiségű pénzt adott kölcsön, ellenben arról semmit sem tudunk vagy hallunk, hogy a színházi pénztárnak is hasonló kölcsönt adott volna, már pedig az ev. ref. egyháznak átadott kötelezvények közt 2950 forint értékben ilyen kötelezvények is szerepelnek, csak akkor lesz a helyzet a mi nézetünk szerint tiszta, ha a következő kérdések tisztázva lesznek:

Mikor lett és ki által elhatározva az árvtartó alaphoz a kórházi és mikor a színházi alaphoz kölcsönök felvétele s milyen összegek erejéig? Ki erősítette meg ezen határozatokat és mikor?

Mikor lett a kölcsön a pénztárból felvéve? kinek az utalványára? Adatott-e az árvtartó pénztárnak a kölcsönvevő pénztárak részéről szabályszerű kötelezvény? ha igen, ki által és mikor? ki erősítette meg a kölcsön kötelezvényeket?

Ha pedig ilyen kölcsön kötelezvények kiállitva nem lettek, minő okirattal pótolta

akár a kölcsönvevő, akár a kölcsönadó pénztár ezeknek a hiányát?

Felderítendő különösebben az is, hogy ki volt kötelezve ilyen kölcsön kötelezvények kiállítására? és hogy ki volt köteles azt a hatóság részéről ellenőrizni, hogy ilyen kölcsön kötelezvényeknek az árvatartó pénztárba beszovaltatása nélkül kölcsön ne adassék?

Való-e továbbá az a körülmény, hogy az átadásnál mutatkozó hiány fedezésére függő kamatok és haszonbér is lett az egyháznak átszámolva?

Igaz-e az, hogy az alap átadásánál az 1894. évi kamat-jövedelmek nem lettek sem elszámolva, sem pedig átadva az ev. ref. egyháznak?

Végül való-e azon állítás, hogy az egyháznak fedezetül vagy zálogképen átadott mintegy 16 ezer forint értékű kórházi és színházi alapok javára bekebelezett kötvényeknek fél év alatt pénzzel leendő kiváltását a város küldöttei kötelezték?

A mi nézetünk szerint e kérdések teljesen tisztázzák a helyzetet s ki fog derülni, hogy van-e, vagy volt-e a kezelés körül szabálytalanság? Mi defraudációról soha sem beszéltünk.

Irodalom.

Szociálista napilap Budapesten. A budapesti szociáldemokrata párt vezetősége szociáldemokrata napilapot akar a fővárosban kibocsájtani. Felhívásban a munkásokhoz fordul, hogy tíz forintos részjegyek jegyzésével segítsék elő a lap megalakulását.

Magyar Róna ezimen szépirodalmi hetilap indult meg Hódmezővásárhelyen. Az új szépirodalmi lap azonban két számnál nem bírta tovább és megszűnt.

A Petőfi-társaság nagygyűlése.

— A Debreczeni Hirlap tud. ered. exprezs tudósítása. —

Budapest, jan. 6. Mintha az Akadémia nagyterme is kiesiny lett volna annak a közönségnek a befogadására, amely a Petőfi-társaság mai 19-ik nagygyűlésén megjelent és amelyet a program változatossága mindvégig feszült figyelemben tartott. A gyűlésen Bartók Lajos a társulat elnöke elnökölt, aki nek a szép megnyitó beszédét lelkes éljenzés követte. J a k a b Ödön titkári jelentésében őszinttel konstatálja, hogy a Petőfi relikviák száma ismét megszorodott a nagy költő néhány kéziratával, és Szendrey Juliának 16 levelével. Majd az év folyamán történt kiemelkedő eseményeket említi föl, mint Tóth Kálmán szobrának leleplezési ünnepélyét, Szász Gerőnek 40 éves írói jubileumát, és a haláleseteket. Meleg szavakban emlékezik meg Paulay Ede működéséről, Komócsy József és főleg Kossuth Lajosról, a ki a társaságnak tiszteletbeli tagja volt, és akinek emlékét az április 8-án tartott és tisztán a nagy hazafinak szentelt ünnepélyes üléssel örököltette meg.

A harmadik felolvasó Á b r á n y i Emil volt, a ki Komócsy Józsefnek, a nemrég elhunyt jeles lírikusnak életét és költői működését eseteli. Komócsynak — ugymond — nem volt ifjusága. Korán kellett már küzdenie, de a ragyogó himport, a jókedvet, sohasem veszítette el. A sors sok szép illuziójától elragadta, de a buzgó szeretet mindig keresztül tört a kérgen. Könnyelmű emberek könnyelműen veszik az életet. Komócsy vídamsága nem könnyelműségből, hanem a teljesített kötelesség érzetéből fakadt. Költészete is megfelel a derűtségnek, nincs benne semmi a disszonanciából, a világfájdalomból, és ez fogja megőrizni nevét és emlékét az irodalomban.

Ezután B e r c s é n y i Béla olvasta I n c z é d i Lászlónak két hangulatos ver-

sét. Az elsőnek ezime „Asteroidok“, a másodikik: „Menjünk ki a temetőbe“. Ez utóbbit itt adjuk:

Menjünk ki a temetőbe,
Jere velem, kis fiam,
Üljünk le egy mohos kőre,
Hol szerettink sirja van.
Ezt a helyet jól jegyezd meg,
Oh bizony, mert lesz idő,
Nem lesz kedves más szivednek,
Csakis ez a temető

Ha kidobva a világba,
Bujdosol majd egymagad,
Társtalan bús árvaságba
Szerető sziv nem fogad.
Oh, akkor majd megemlékszel,
Hogy van egy ur valahol,
A világon egyetlen hely,
Hová te is tartozol.

A következő pont V á r a d y Antalnak „Napszálltakor“ című szép és mély értelmű költeménye volt.

Két székfoglalót is hallottunk ma. Az egyiket B á r s o n y István, a jeles novella író tartotta. A másikat P a p Zoltán, a dalaival és zeneszerzeményeivel feltűnt fiatal poéta.

B á r s o n y István „A doktor ur“ című elbeszélését mutatta be, amelyben egy orvosnak hűtlenné lett felesége, megbánva tettét, a rendelési órában bebocsáttatást kér férjéhez. Ez azonban hidegen fogadja, és egy csomó bankót dob oda neki. A sértett aszszony a bankókat az orvos lábaihoz szorja és eltávozik anélkül, hogy férje tartóztatná. Csak a mikor már elment, akkor veszi fel az orvos a bankót, a mely a nő kezét érintette és némán a többi emlékekhez rakja.

P a p Zoltán egy megható kis költeményt mutatott be. A „Szerelem“ ezimen. Összehasonlítja magát a költő a többi emberekkel, kik közül kevésnek jut osztályrészül, hogy a szerelem boldogságát érezzék. Veszített szerelmét siratja el költeményében, s visszavágyik abba az elveszett világba. Költeményét így fejezi be:

Te pusztá, egyedül bolyongva
Édességed vásári méz,
A sokaságba bedobva,
Magad vagy, akármerre mész.
Mond sajátódnak a világot,
Boruljon lábaid elé,
Az üdvöt sehol sem találod,
Ha magad nem vagy senkié.

R á k o s i Viktor „Történet hősnő nélkül“ című humoros elbeszélését mutatta be. Nagyon megtapsolták.

A gazdag tárgysorozat utolsó pontja E n d r ő d y Sándornak költeménye volt: „Wekerle Sándorhoz“. Mig a hatalom polczán állott, ugymond, nem akart dalolni róla, nehogy hízelnének tünjék. Most, midőn levetették, most felemelheti szavát és kikiált-hatja, hogy „ki fog még gyűlni a te szellemed fénye.“

Csak menj nyugodtan pihenőre,
Es boronáld a földet,
Az elhintet mag jó helyen van,
Ki esalja majd a kikele.

A nyújtott élvezetért nem volt fukar a közönség sem, és mindenik felolvasót megéljenzte.

A társaság tagjai és számosan a vendégek közül az „István főherczeg“ fogadóba vonultak át disztrakomára. A felköszöntök sorát B a r t ó k Lajos alelnök nyitotta meg, lelkes szavakban ünnepelven a társaság elnökét, a legnagyobb magyar íróit, J ó k a i Mórt. Zugó éljenzés fogadta a köszöntőt, mint Bartóknak második beszédét is, melyben a magyar szépirodalom és a nemzeti költészet rajongó hívének vallotta magát s végül a Petőfi társaság felvirágzására üritette poharát. S z a n a Tamás a társaság új tagjait: B á r s o n y Istvánt és P a p Zoltánt életbete. Bársony lelkes szavakban fejezte ki háláját nagynevű mentora, Jókai iránt, mig

Pap Zoltán a Petőfi társaságot köszöntötte fel. J a k a b Ödön és B e r c s é n y i Béla éltették Bartók Lajost, az új alelnököt. Felköszöntöket mondtak még R á k o s i Viktor, dr. K o v á c s Dénes, dr. R e i n e r Zsigmond, P r é m József, dr. S z u c h y Béla és mások. A lakomán mindvégig lelkes hangulat uralkodott s a társaság csak az esti órákban oszlott szét.

Megyei és vidéki hírek.

— A nagyváradai nyolczadik gyógyszerár ügye. Nagyvárad város törvényhatósági bizottságához 350 aláírással kérvény érkezett a nyolczadik gyógyszerár engedélyezése végett az érdekelt városrész lakosai részéről. Ezen kérvényt a városi tanács kiadta a legelső folyamodó S z ü t s Samu kérvényével együtt dr. H o v á n y i Ferencz v. főorvosnak véleményezés végett. Időközben még 10 pályázó adta be kérvényét, amelyek hasonló sorban részesültek. A városi tanács sürgetésére a főorvos bejelentette, hogy a gyógyszerárak megvizsgálása után fogja megadni véleményét. Miután a jelzett vizsgálatról szóló jegyzőkönyvek már fölmentek a miniszteriumhoz is, remélhető, hogy napirendre kerül e fontos ügy is.

— Egészségügyi felügyelő Nagyváradra. A belügyminiszter Nagyvárad város területére dr. M i s k o l c z y Imre kir. közegészségügyi felügyelőt küldte ki. Felkéri a várost, hogy a felügyelőt alkalomadtán támogassa. A trachomára nézve a miniszter felügyelőül is dr. F e u e r Náthánt bizta meg.

— Veszett eb. B-Diószezen nagy ijedelmet keltett egy veszett eb garázdálkodása. Éjjel belopódzott valamelyik közeli tanyáról s összemart a faluban sok ebet, sertést, sőt két éjjeli őrt is megharapott, akiket már Budapestre szállítottak Hőgyes védoltó-intézetébe.

— Gyárak keletkezésében Nagyváradon. Téglagyárak csak látszólag vannak elegendő számmal Nagyváradon, mert K ö b l ö s Ferencz és R é z Antal szükségét látják, hogy még egygyel több hasonló vállalat legyen; nevezettek téglagyárat fognak létesíteni, a telep engedély iránt kérvényüket az iparhatósághoz már beadták. Fésű-gyárat szándékoznak létesíteni a N e b e l t h a u testvérek, kik petroleum motor használata mellett fogják a gyártmányokat előállítani.

Városi ügyek.

Debreczen város közigazgatási bizottságának ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen város közigazgatási bizottsága szombaton délután gróf D é g e n f e l d József főispán elnöklete alatt rendes havi ülést tartott, amelynek lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

Főispán ő méltósága az ülést megnyitván, üdvözli az év elején megjelenő tagokat. Mindenek előtt fájdalommal emlékszik meg a bizottság egyik tagja Fráter Imrének haláláról, a ki a bizottságnak, annak életbe-éltetésétől fogva folytonosan tagja volt, indítványára emlékét jegyzőkönyvileg megörökítik.

Ezek után az albizottságokat következőleg alakították meg:

1.) A f e g y e l m i választmány tagjaiul Nemes Kálmán és Márk Endre, póttagul Sesztina Lajos; ugyanezen bizottságba a főispán által kinevezetnek: Szunyogh Sándor, Eötvös Károly Lajos, póttagul pedig Lati-novics.

2.) A z á r v a s z é k i f e l e b b e z é s i küldöttség tagjaiul Márk Endre és Kovács József, póttagul Lengyel Imre, — a főispán által kinevezettek: Nemes Kálmán és Stein-feld Antal, póttagul Pálffy Gábor.

3.) U t a d ó f e l e b b e z é s i bizottság tagjaiul Nemes Kálmán, Szunyogh Sándor, Lengyel Imre és Ábrahám László.

4.) A b ö r t ö n v i z s g á l ó bizottság tagjaiul Lengyel Imre, Nemes Kálmán, Stein-feld Antal és Kovács József.

5.) Az erdő rendészeti bizottságnak elnöke Nemes Kálmán, alelnöke Sesztina Lajos, tag gyanánt Steinfeld Antal.

6.) Másod fokú erdei kihágási bíróságnak tagjainul Lengyel Imre, Nemes Kálmán, Kovács József, Steinfeld Antal, póttagokul Dr. Kola János, Sesztina Lajos, Márk Endre és Pálffy Gábor.

7.) Utak átvételére: Kovács József.

8.) Gyámpénztári vizsgálatra a Steinfeld Antal, póttagul Pálffy Gábor.

9.) Kórházi bizottság tagjainul Kovács József, Jámbor Ferencz, Steinfeld Antal, Sesztina Lajos, mindannyian közfelkiáltással megválasztottak.

Ezek után megállapították, hogy a fél-éves jelentések a szakelőadók által folyó hó 20-ik napjáig lesznek beadandók, azoknak tárgyalása a folyó hó 26-ikán d. u. 3 órakor megtartandó rendkívüli közigazgatási bizottsági ülésen fog megtörténni.

Polgármesteri múlt havi jelentés felolvasatott:

A polgármester jelentése szerint a rendőrség letartóztatott lopásért 5, rendőri kihágásért 100 egyént. A városból eltolonozott 23 csavargót. — Az I. fokú iparhatóság különböző iparágak önálló gyakorolhatására 23 egyént látott el igazolvánnyal; munkakönyvet 71-et adott ki. A katonaság létszáma volt 1118 közös, 162 lóval, 1413 honvéd, 159 lóval. Elszállásolva a lakosság közt 15.

Olvasatott a városi közgyűlésnek határozata a közigazgatási bizottság tagjai fele részének megválasztásáról, — tudomásul vétetett.

Az ipartanács tagjainul titkos szavazással következők választották meg: Mayer Emil és Jóna Dániel rendes, Stüber János és Huber József póttagokul, a bizottság jegyzője pedig Dr. Boldizsár Kálmán.

A városi tanács tagjai az árvalartó alap kezelése körüli állítólagos szabályellenességek megvizsgálására magok ellen fegyelmi vizsgálat megindítását kérelmezvén, a vizsgálat fogantatására Nemes Kálmán és Pálffy Gábor küldettek ki.

Királyi tanfelügyelőnek azon bejelentése, hogy az országos tanítói árvalház f. é. február 1-re megnyitható lesz, örvendetesen vétetett.

Ugyancsak a kir. tanfelügyelő indítványára kimondotta a bizottság, hogy a tankezület monografiája az ezredéves kiállításra a város Hajdú vármegye közös költségén megírandó, a mi körülbelül 600 forintba kerül.

Az orvosi havi jelentés, mely a gyermekek körében fellépett vörheny-járványnak tetemes apadását tanúsítja, örvendetesen vétetett tudomásul.

Ezenkívül többrendbeli folyó tárgyak nyertek elintéztést.

Tanácsülés. Debreczen város tanácsa ma délelőtt kilenc órakor a városháza nagytanácsstermében rendes heti ülésre gyűlt össze, amelyet Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökölte alatt tartottak meg. A tanácsülésen folyó ügyek nyertek elintéztést.

Fázik a tanács. Mikor a városházán közgyűlés van, a tanácssterem rendesen olyan meleg, mint egy banya, mikor pedig tanácsülés van, olyan hideg van ott, mint valami jégveremben. Fűteni fűtenek, de a városi tanácsnak nem tudnak eléggé befűteni. Így esett meg aztán, hogy a tanácsülésre összejött tanácsstagok kihűztek a nagytanácssteremből és a jegyzői szobában tartották meg az ülést, ahol pedig nagyon is meleg volt. Így aztán a városi tanácsnak mindenféle képen kellemetlen helyzete volt. Az a szituáció is rossz fázik, de az is rossz ha melege van.

Jog és pénzügyi bizottsági ülés. Amint már a már a múlt hét során is megírtuk, a város jog és pénzügyi bizottsága e héten kezdi meg a közgyűlés tárgyait előkészítő üléseit. — Az első ilyen ülést ma délután tartotta meg a jog és pénzügyi bizottság. Tárgyalta a szépi-tészeti bizottságnak a vargaszínre vonatkozó javaslatát és a Stenczinger-ház kisajátításának kérdését. A bizottsági ülésről, amennyiben az lapunk zárta után vette kezdetét, holnap részletesen fogunk olvasóinknak beszámolni.

Debreczen város gazdasági bizottsága tegnap délután Király Gyula tanácsos elnökölte alatt a város gazdasági hivatalban tartotta meg ülését. Ez alkalommal a hortobágyi esikósok és pásztorok felfogadása történt meg. Az ökör gulyához nagy eszmecsere után Debreczeni György ellenében Fülöp Jánost választották meg. Beválasztották: a pentezugi gulyához Gál Lajos, a sárosérihez Kapronezi Sándor, a halosközihez Hajós István, falu-vig-halmához Hüse István, hármási gulyához Fülöp József, a feketéri gulyához: Tar Mihály, a muskatelki tinógulyához Olajos János, a mátamegi gulyához Székelyhidi János, a pap-egyházhoz ifj. Hüse János. Csikósok lettek: Hajjas János, Székelyhidi Mihály, Varga András, Kapitán János, Pecze István, Szalontai József. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy a folyó évben ismét két ménesnél rendszeresíti a kézenfedeztetést.

NAPIHIREK.

Debreczen, jan. 7.

Debreczeni egyetem. E cím alatt lapunk élén egyik jeles tollú dolgozó társunktól vett közl. ményre hívjuk fel olvasóink figyelmét. A múlt hónap közepén már volt alkalmunk a kérdéssel ismételtlen foglalkozni s felhívni az intező körök figyelmét a fontos tárgy mielőbbi fejlesztésére. A kiküldött végrehajtó bizottság tudomásunk szerint maig sem tett e tárgyban semmi újabb lépést. Pedig arról is értesülünk, hogy az alapítók közt többen vannak a kik várják a nyugtákkal felkerestetésüket. De az egész ügy mintha mély álomba szenderült volna, hallgat.

Fráter Imre temetése Almosdon. Tegnap helyezték örök nyugalomra családi sírboltjába Almosdon néh. Fráter Imrét, a pártatlan jóságú családapát, a leghűbb párt ember és az ev. ref. egyháznak évtizedeken át hű szolgáját. A közéletnek azon kevés embere közül való volt a boldogult, a ki magán és gazdasági sőt nem ritkán családi ügyeit is alárendelte a közérdeknek és közügyeknek. Temetésére óriási számban jelentek meg Almosd lakosságán kívül az érmelléki közeli és távoli vidéken lakók, valamint az egyházak küldöttei. Városunkból részt vettek a gyászoló család tagjain kívül Fráter Etelka Szabó Kálmáné, ennek férje és leányán, valamint Fráter Erzsikén kívül Miskolczy Jenő kataszteri igazgató és ennek fia István, a szabadelvű párt küldöttjének tagjai Márk Endre, Harmath Gergely, Stahl Géza és Pálffy Gábor, továbbá Fényes Endre járásbíró Székelyhidről neje Fráter Ilonával és 2 leányával, Sebetic Raymond huszár százados Hódmezővásárhelyről nejevel Fráter Gizellával, Nagyváradról Dr. Fráter Imre nejevel Jelentsik Erzsébettel, Ér-Semlyénből Fráter Kálmán, Derecskéről Fráter Barna főszolgabíró, Magyar Miklós ügyvéd Székelyhidről, az érmelléki ev. ref. egyházmegyének több községéből lelkészek és tanítók feltűnően nagy számban. A temetés az elhunynak ősi házából történt; előbb az egyházmegyének esperese Nagy István szentmiklósi ev. ref. lelkész mondott megható imát, majd az almosdi ev. ref. lelkész Bajza Antal méltatta érdemeit az elhunyt drága halottjának a családi élet, az ev. ref. egyház és a társadalmi élet körül. Onnan a nagy közönség elkísérte a temetőbe, utolsó útjára, azt a férfit, a kinél jobbat és nemesebb szívet nem éreznek magok körében azok, a kik őt ismerték. A sírnál az érmelléki népes egyházmegye nevében Marjai Péter n. létai ev. ref. lelkész és egyházmegyei tanácsbíró mondott hatásos beszédet s vett búcsút az egyház részéről azon nemes férfutól, a ki valahányszor az egyházmegye szolgálatára évtizedeken át folyton megjelent mindannyiszor kijelentette, hogy akkor érzi magát boldognak, ha egyházának szolgálatában közzöttük részt vehet. A ki nem ismert más emberi érzelmeket csak a szeretetet, a rokonszenvet, a ki mindenkor csak a mások boldogításán. hazájának és egyházának jólétén fáradozott törhetlen kitartással. Ilyen igazi és mély részvét mellett helyezték el örök nyugóhelyére. A részvétnél külső jelölés a koszorúk egész halmaza borította a koporsót, a melyek közül utólag ki-

emeljük még az érmelléki ev. ref. egyházmegyének díszes koszoruját, melyet az egyházmegye nevében Kondrád László ügyvéd s egyházmegyei tanácsbíró helyezett a ravatalra. A részvétláviratok egész halmaza érkezett a gyászoló családhoz a melyek közül a következőket adjuk közre: Nagyságos Fráter Zoltán urnak Debreczen. Osztozom fájdalmukban, önök atyjukat, én régi kedves barátomat vesztettem el. Tisza Kálmán. Nagyságos Fráter Gizella urnőnek Debreczen. Igaz részvéttel kíván megnyugvást és megvigasztalást Baksa hódmezővásárhely polgármestere. Utólagosan kiemelendőnek tartjuk a városunkban szombaton délután megtartott gyászszertartás alkalmából az ev. ref. főiskolai énekkarának közreműködését, a melyet Máté Sándor karnagy vezényelt. Bizton állíthatjuk, hogy évek óta nem hallottunk ilyen szabatos és egybevágó, minden egyes hangnemben finom aránylatu, összeolvadó kifogástalan éneklését a főiskolai énekkárnak, a minőt itt valamint az újabb temetéseknel töllük tapasztalunk.

Presbiteri közgyűlés. Az ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap délelőtt 10 órakor az egyházi tanácssteremben közgyűlést tartott, melyen egyházi részről Kiss Áron püspök, világi részről Simonffy Imre főgondnok elnökölték. A gyűlés nem nagy érdeklődés mellett folyt le, a mit különben az is bizonyít, hogy fél egyre a terjedelmes tárgyszorozatot egészen letárgyalták. Többen kifogást emeltek a választási névsor ellen, melyet azonban szavazás útján nagy szótöbbséggel elfogadtak. A cser utcai iskola átvételéről szóló jegyzőkönyvet tudomásul veszik. A Széchényi utcai új iskola építésére vonatkozó tervezetet kiadják az iskola építető városi és egyházi részről alakított vegyes bizottságnak. Az árvalartó pénztár átvételének feltételeit megállapítják. — Az újonnan választott presbitereket folyó hó 20-ára hívják meg s ugyanev alkalommal fogják megejteni a tisztviselők választását is. — A tanítóknak az ingyen iskolázatási pénztárból évente szakos osztlék megadását a közgyűlés megszavazza. Több kisebb fontosságú és a nyilvánosságot közelről nem érdeklő folyó ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

A rendőrség intézkedése az országos vásárra. A debreczeni rendőrfőkapitányság rendszerint körültekintő figyelmet tanúsít az országos vásárok alkalmával. Így mint mindig — most is intézkedett, hogy egy vasutnál, mint valamennyi vásártérleten felváltva ketős személyzet teljesítse a felügyeletet. A rendőrfőkapitányság intézkedett arról is, hogy a vásártéren felállított fasátrakban — nehogy ebből veszedelem keletkezhessek — csak abban az esetben szabad gyertyát égetni, ha ez szélfogó üveg közé van elzárva. Ilyen fasátrakban ugyanis eddig az a szokás uralkodott, hogy egyszerű falécekből összetakolt luszterekre rakták fel a gyertyákat. Ezekről pedig vagy könnyen hull alá, vagy ég a léczig a gyertya. A minden esetre ovatoságot előidéző rendelkezést csak saját érdekükben hajtják végre azok, akik fasátrakban árulnak.

Ki az ur a Hortobágyon? Ugyan ki ne hallott volna Debreczenben valamit arról a deli délceleg hortobágyi gulyásról, a ki József főhercegnek főzte a tészta kását s a kit Fülöp János néven irtak be az anyakönyvbe. Ez a híres gulyás tegnap nagy hivatalba került, ökörgulyás lett a Hortobágyon. Nehogy kicsinyelje valaki ezt az állást, mert a hogy később ki fog sülni, valamivel többet ér sok valamire való hivatalnál ahol divatos nadrágot kell viselni. Aztán meg nem is kis Miska ez az állás, tegnap délután ugyancsak megdrukkolt érte jó Fülöp János. Kettőn pályáztak Debreczeni Györggyel s az izgatottságért, melyet a hosszantartó vita alatt kiállott, bőven kárpótolva lett azzal, hogy őt választották meg hortobágyi ökörgulyásnak. — Sok ember megirigyelheti jó Fülöp új állását, mert az egy év alatt háromezerkétszáz koronát készpénzben jövedelmez. Ezerhatszáz ökör van a keze alá bizva s mindegyik után két koro-

nát fizetnek neki. Ez még nem minden. Fülöp János gulyás kunyhót is kap a Hortobágyon s ráadásul negyven jószágértartásra engedélyt, meg legelőt. Aztán mondja valaki, hogy nem nagy ur a hortobágyi ökörgulyás.

— **A főiskolai énekhar B. Ujváros.** A b. ujvárosi ev. ref. egyháznak egyik nagy lelkü és buzgó tagja özv. T a r Andrásné nagyerékű és sok ezer forintba rúgó vagyonát az egyháza hagyta, temetését maga az ottani ev. ref. egyház eszközölte, mihez a debreczeni főiskolai énekhar tagjai a holnap napra meghívást nyertek s Mácsay Sándor karnagy vezetésével holnap reggel B.-ujvárosra utaznak.

— **A téli vásár.** A debreczeni téli országos vásár ma vette kezdetét, ami különben az idegen forgalom emelésén is meglátszik. A vásár tizenkét napon keresztül fog tartani; vasárnap egész nap szabad lesz a vásár, az üzletek mind nyitva tarthatók. A Széchenyi utcán is meglátszik már, hogy itt a vásár; sorra húzzák, állítják fel a sátrakat.

— **Tíz a városháza udvarán.** Tegnap a kora déli órákban nagy riadalom támadt a városháza udvarán, mikor épen a rabokat sétáltatták. Az udvar közepén levő és a városháza udvarának egyik díszét képező szemétdomb ismeretlen okból lángra lobbant és pár perc alatt egész tűzoszlop keletkezett, melyet azonnal az éber rendőrség hó golyókkal bámulatos precizitással lepuskázott. — Ebből is haszna van a városnak, mert legalább nem kellett a szemetet drága napszám mellett kihordatni. Mint halljuk, a felgyült szemetet ezáltal hasonló módon fogják eltenni láb alól belépi díjak mellett látványosságot szolgáltatva a tűz látásán lelkesülő közönségnek.

— **Hullnak, hullnak.** A debreczeni törzspolgároknak egyik tipikus alakja, a szabadelvű pártnak egyik tántoríthatatlan tagja, a ki városunkban széles körű családi és rokoni összeköttetésekkel bír, a kinek magaviselete úgy a családi életben mint a közügyek körül mindnyájunk nagyrabecsülésével találkozott, K á d á r I s t v á n nagyhatvan-utcai polgár és városi bizottsági tag elhalt. Temetése szerdán lesz a családi háztól. — A család a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk felejthetetlen édes jó anyám, apósunknak, nagy atyánk és dédapánknak néhai Polgár Kádár István városi bizottsági tagnak, folyó hó 7-én éjjeli 2 órakor, életének 75 ik évében, hat heti gyengélkedése utó bekövetkezett gyászos elhunytát. Felejthetetlen kedves halottunk földi részei folyó hó 9-én szerdán délután 2 órakor fognak Nagy-Hatvan-utca 1530. számú házuktól az ev. ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra letétni. Végtisztviseltétele rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget szomorított szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1895. Január 7. Az elhunytnak bánatos egyetlen lánya Juliánna, férjével polgár Balogh Istvánnal és egyetlen fiok István: Veje polgár Balogh István, nejevel Balogh Juliánnal és gyermekeikkel. Unokái: Mária férjével polgár Balogh Péterrel és gyermekeikkel; János nejevel Balogh Erzsébettel; Juliánna férjével polgár Balogh Józseffel, és István számos közeli és távoli rokonok nevében is. Alás és béke lebegjen a drága hamvak felett!

— **Zár alól feloldott puszták.** A ragadós száj és körömfájás miatt zár alá helyezett Debreczenhez tartozó puszták a betegségnek teljes megszűntével a zár alól feloldattak. Ezen puszták név szerint: Hegyes, Ondód, Haláp, Fancsika és Nagy Csere puszták, honnan is folyó hó 6-tól a hasított körmű állatoknak vasuton vagy másként való szállítása is engedélyeztetik. — Azt hisszük, hogy e hírlinket a gazdaközönség körében általános örömmel fogják fogadni.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalommal jelentjük szeretett jó anyánk, nagyanyánk és jó rokon néhai özv. Oláh Károlyné szül. Flór Teresia asszonynak élete 76-ik, szomorú özvegysége 12-ik évében, folyó hó 5-én, déli 12 órakor, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, szív-szélhűdés következtében történt csendes kimúltát. Felejthetetlen kedves halottunk földi részei, folyó év Január 7-ikén délután 2 óra-

kor fognak a Varga-utca 2193-dik számú háztól, a róm. kath. szertartás szerint, a Kosuth-utcai sarkon örök nyugalomra tételni. Mely végtisztviseltétele a boldogultnak rokonait, ösmerőseit bánatos szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1895. Január 5. Oláh Károly és családja; több testvérek, rokonok és az unokák nevében is. Legyen áldott emlékezte!

— **Talált — csokoládé.** Szombaton este 7 és 8 óra között egy boltajtóban közép nagyságu ládát találtak és azt beszállították a II. ker. rendőr alkapitánysághoz. Közélről megvizsgálván a ládát, kisért róla, hogy azon a következő utbaigazító épületes sorok olvashatók: „Chocolade maestran.” Ebből mindenki értheti, hogy a ládában a legnagyobb valószínűség szerint csokoládé van, melyet igazolt tulajdonosa a fenti alkapitányságnál átvehet.

— **Műkedvelő kuldus.** Szabó Márton napszamos ugyanezek beragott állapotban a kis-uj utcán azon tűnődött, hogy mi módon juthatna egy kis pénzhez, mert keble még mindig kívánta az italt. Tűnődésének az lett a vége, hogy beállítva egy házba koldulni kezdett. Mikor azonban elutasították, felfrottant benne a méreg és fenyegetőzni kezdett, a mit persze illő kiabálással és káromkodással kísért. Több helyen ismételte ezt, — míg végre egy szemfüles rendőr elesipte és bekísérte.

— **Önkénytelen kijutazás.** Furesa jelenetek voltak ma délelőtt tanui a városháza környékén járó-kelők. Az ut közepén egy természetes parasztasszony haladt teljes nyugalommal, azonkívül perecz füzerekkal és hagyma koszorúkkal megrakva. A végzet azonban úgy akarta, hogy a háta megett egy suszterinas rezignációval telt hizottidisznot hajtson. A többi a sors dolga ettől kezdve. Valamitől megijedt a mi fenti hizónk és blindre futni kezdett. Hátulról neki szaladt a még fentebb parasztasszony és leütötte lábáról. Az asszony a szó szoros értelmében rátelepedett a disznó hátára ez ijedtében szaladni kezdett, már a mennyire az egy disznótól kitelik. Nem sokáig nevetettek azonban a szemtanuk, mert körülbelül tizenöt lépés után az asszony levágódott a disznó hátáról és végig esett a nagy locs poesban. A körülállóak most már nem nevettek, hanem isten igazában kacagni kezdtek.

Táviratok.

A király Budapesten.

Budapest, jan. 7. (Saját tudósítónk eredeti távirata.) A király tegnap, vasárnap reggel 5 óra 40 perczkor külön udvari vonaton, amelyet L u d v i g Gyula vezetett, Bécsből Budapestre érkezett. Kíséretében voltak P a á r r d e gróf és Bolfrász főhadsegédek és több udvari fourir. A nyugati pályaudvarban fogadtatására megjelentek: B e n i c z k y Ferenc pestmegyei főispán, R á t h Károly főpolgármester. S é l l e y Sándor dr. főkapitány és Daróczy állomásfőnök. A király, ki igen jó színben van, katonásan üdvözölte megjelent urakat. Beniczky főispántól azt kérdezte, hogy van-e sok hó? Nehány percznyi ott időzés után a király beült a reá várakozó udvari kocsiba és felhajtatott a várba.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, jan. 7. (Saját tud. eredeti távirata.) Ó Felsége a király tegnap délelőtt S z l á v y József főrendiházi elnököt, B á n f f y Dezső báró képviselőközi elnököt, továbbá S z é l l Kálmánt és gróf Khuen H é d e r v á r y t hosszabb kihallgatáson fogadta. T i s z a a Kálmán kihallgatása ma délelőtt történt meg.

A helyzet.

Budapest, jan. 7. (A D. H. eredeti távirata.) A helyzet mindeztideig változatlan. A válság lassu lefolyása eddig még nem tisztult.

Tisza és Szapáry.

Budapest, január 7: (A Debreczeni Hirlap

tud. ered. távirata.) Ó Felsége a király ma délelőtt tizenegy órakor magánkihallgatáson fogadta T i s z a Kálmánt, a ki egy teljes óráig maradt benn a királynál. T i s z a Kálmán után gróf S z a p á r y Gyulát fogadta a király s ma hétfőn több kihallgatás nem is volt. Délután fel kettőkor a király a nyugati pályaudvarra ment Mária Vaaléria főhercegnasszony fogadására.

Változatlan.

Budapest, jan. 7. (A Debr. Hirlap tud. ered. távirata.) A politikai helyzet még mindig változatlan. A délelőtti fogadtatások után a kombináció újra megindult s a döntést még kilencedikéig várják.

Megfogott betörők.

Budapest, jan. 7. (A Debr. Hirlap eredeti távirata.) Szombaton éjjel ismét nagy kassza-betörés volt, de a tetteseket elesipték. A Deák téri Kunz és Mösmer-féle üzletben a házmester zörejt hallott. Értésítette a rendőrséget, mely rögtön elállotta a házat s több detektívvel behatoltak. A Wertheim szekróny fel volt törve, de a betörők sehol. Erre keresni kezdtek. Lemantek a pinczébe, a hol a homok alatt rejtőzött a két betörő. Mikor látták, hogy észrevették őket, felugrottak, valóságos hajszá kezdődött a tágas pinczébe, de végre elesipték őket. F e i n d l e r Mihály lakatos legény és M a r k o v i c s Armin bádogos legény voltak a tettesek.

Munkás népgyűlés.

Budapest, jan. 7. (A Debr. Hirlap tud. ered. távirata.) A z á l t a l á n o s v á l a s z t á s i j o g é s az egyesülési és gyülekezési szabadság érdekében ma egy vidéken, mint a főváros összes kerületeiben népgyűléseket tartottak. A fővárosban tartott tíz népgyűlés a legnagyobb rendben folyt le, de annál zajosabb volt az esti 6 órakor a nemzeti tornacsarnokban mintegy 3000 munkás jelenlétében tartott monstre népgyűlés, a melyen a hatóságot L a s s n e r Gusztáv dr. ker. kapitány és D o b r o s l a w József fogalmazó képviselték. A népgyűlés elnökeivé B o k a n y i és V o i t i n tételtek. Az első szónok P o ó r volt, a ki a politikai jogegyenlőség megadatását követelte, mert ez alapja az állam jólétének. Mi, hogyha jogokat kívánunk, ugymond, azt mondják, hogy agítalunk. Az 1892—97 közti öt évre ígérték meg, hogy az egyesülés szervezése meg fog történni. Elvárjuk ezt és kívánásiak vagyunk a fejleményekre! Utána Silberberg beszélt németül Nálunk, mondja, nem az országgyűlésen, hanem a klubokban csinálják a politikát és ott hoznak törvényeket. Közel van a millenium, a mely teljes pompájában fogja Magyarországot a világ előtt bemutatni egyfelől, de a másik oldalra oda állunk majd mi, az éhező nép. — Ezután egy táviratot olvas fel, amelyet a kassai népgyűlés küldött, a következő tartalommal: Elvtársak! Az egyesülési szabadságnak fényes bizonyítéka, hogy e mi gyűlésünket betiltották! A mások larmája közepette folytatta azután Silberberg beszédét. Oroszországban azért kapott lábra a nihilizmus, mondja, mert ott a népet megfosztották jogaitól. Ebben a t e k i n t e t b e n m i s e m m a r a d u n k e l Oroszországtól mögött. Vagy méltányolják-e ott a nép jogait, a hol 1000 lakos között 40 szavazó polgár van? — Azt mondják, hogy minden polgár, a ki 26-ik életévét betöltötte, választhat, de csak akkor, ha legalább 10 forint adót fizet. Mi többet fizetünk, mi milliókat fizetünk, a mi zsebünk-ből k i l o p j á k az u r a k a p é n z t hogy mindenféle haszonlatanságokra fordítsák. Végül még 51 elfogott munkásról akar szólni, de Lassner ker. kapitány megvonta tőle a szót és a nép hangos ellenmondásai között a gyűlést feloszlatta. Miután még elhatározták, hogy ezen eljárás ellen a miniszterhez fognak felebbezni, egy munkásdalt dalolva rendben szétoszlottak.

Esztorgályosok gyűlése.

Budapest, jan. 7. (A Debr. Hirl. tud. ered. távirata.) A budapesti esztorgályos munkások ma délelőtt látogatott gyűlést tartottak a Vigetza 16. sz. vendéglőben. Szónoklatokat mondtak az ó nyomorúságos helyzetükről s a munkaidőről. P o l l á k Béla és K i s Miklós heves szavakkal keltek ki a lelketlen munkaadók ellen.

Mária Valéria főhercegnasszony Budapesten.

Budapest, jan. 7. (A Debr. Hirlap tud. ered. távirata.) Mária-Valéria főhercegnasszony ma hétfőn délután egy óra 55 perczkor a bécsi gyorsvonattal Budapestre érkezett. A főhercegnasszony lakosztályát a budai várpalotában már elkészítették számára. Leánykori lakosztályát foglalta el, mely a palota második emeletén van a király lakosztálya fölött. Mellette férje lakosztályát is berendezték, ha ide jönne.

SZINHÁZ.**Szinész tréfa.**

— A kávéházban. —

A kávéház egyik asztala mellett színészek ülnek, a kik beszélnek a szerepekről, a kritikusokról, a közönségről és mikor már minden témából kifogytak, a sorsról is.

— Nehéz az élet!

— Bizony nehéz, még nekünk is, a kik játszva éljük át.

— Sokba kerül a lakás.

— Még több a koszt.

Erre a társaság egyik tagja, a ki elsőrendű színész, elkezd hangosan gondolkozni.

— Reggel: kávé kalácsal, délebb: husleves, hus, garnirung, főzelék, sült, tészta, este: sült, tészta. És mindez egy hó napra tizenkét forint.

Alig röpven el ez ajkairól, mohón kap rajta a társaság egyik kardalos tagja és megkoczkáztatja a kérdést:

— Hol?

A hangosan gondolkozó színész elkazagja magát:

Jha, ha én azt tudnám!

* **Tabarin felesége** Ez a nagy port felvert egy felvonásos apróság került nálunk színre szombaton. A félig telt ház egyáltalán nem igazolta be közönségünk tulfeszített érdeklődését. — Tabarin felesége, ez a naturalizmus legszélsebb eszközeivel dolgozó tragikomédia, nálunk nem tette meg azt a hatást, amit talán a tulhajtott érzékű emberek egynemelyike várt több fővárosi lapnak magasztaló dicsőhymusza után. Részünkről tudjuk helyeselni a jellemzetesre törekvő realizmussal pontírozott színműveket s azoknak létjogát teljes mértékben el is ismerjük, de a tulsóknak baráta. A Tabarin felesége egy zsenialisan megalkotott apróság, telve azonban a legszeretlenebb túlzásokkal, melyek undort keltenek az emberben. A Sudermann, Ibsen, Echegaray realizmusa is megdöbbentő hatású, de nem tragár, és szerintünk az ilyen darabok felelnek meg a színjátszás céljának és hivatásának, nem pedig a csömört keltő ocsmányságok, a melyek esztetikai szempontból is kifogás alá esnek. — Nálunk a darab hatása elég megrázó volt, de azért — nem ájult el senki sem, sőt a jó izlés itt-ott megis mosolygott, azzal a mosolylyal, melyben benne volt a bosszankodás és szégyenérzet is. — Az előadás jól sikerült. Tapolczay a komédiás szerepben bámulatos drámai erőt fejtett ki, kár, hogy organuma valamivel nem erősebb. Cserny is igen szépen játszott, a sikerben neki is nagy része volt. Kis Irén, Bajnóczky Valéria, Bács, Rózsahegy, Péchy kisebb szerepekhez jutottak, melyek csak a keretet képezték. —

* **Szép Galathea.** A Tabarin feleségével együtt Souppé régi jó egy felvonásos operettje, a Szép Galathea került előadásra, bőségesen kárpótolva az előzményekért. Ruzsinszky Ilonát rég hallottuk úgy énekelni, mint ez alkalommal. Méltó partnere volt Komzsa, a ki szintén igen jól volt diszponálva. Kettősüket különösen oly bámulatos precizitással és művészi énekelték, hogy a közönség alig tudott a tapsolásból kijönni. Margó Zelma játék tekintetében tökéletes volt, éneke azonban korántsem tudott bennün-

ket kielégíteni. Kuplóját oly hatástalanul adta elő, a hogy még azt soha sem hallottuk. Tiszai Dezső Midásza jó alakítás, de nem tudta velünk a szerepben elődjét: Püspököt feledtetni. — Ezen élvezetes operette előadás után reméljük, hogy a művészettség hasonló reprisekről ezentúl gyakrabban fog gondoskodni.

* **Az igmándi kispap.** Berczik Árpádnak ez az egyetlen jó darabja, mely állandóan műsoron maradt, — közepes számú közönséget vonzott tegnap a színházba, pedig az előadás telt házat is megérdemelt volna. Tiszai Irén Ellinger Ilona kedvességének és népszínműi szerepekre kiválóan alkalmas temperamentumának minden eszközét felhasználta és pedig teljes hatással, valódi művészettel örül-nénk rajta, ha hasonló szerepekben minél többször látnók a színpadon. Ferenczy szépen énekelte, játéka is megfelelt az arany közepszerőség kívánalmainak. Bács, Bácsné, Rózsahegy, Bogó, Nyilassi hozzájárultak a teljes sikerhez. Kis Irénről a legelső között kellett volna megemlékeznünk, kinek Lazsák Zsuzsája pompás alakítás. Számos megérdemelt kihívásban részesült, sőt a mi fő: nyílt színen is többször kitapsolták. Az ilyen ovációkban elég fukar debreczeni közönségnek ez a tüntetése legjobban mellette szól kritikánk igazságának. —

* **Dráma a tenger fenekén.** Ebből a látványosságból ugyancsak kijutott a debreczeni közönségnek, most azonban egész határozottan jelentjük, hogy az idén már nem drámáznak többet a tenger fenekén. Tiszai Dezső kölcsön adta a diszleteket több vidéki színgazgatónak s az már a héten vándorol Pozsonyba, majd Sopronba és Szatmárra is.

* **Műsorváltozás.** Ruzsinszky Ilona betegsége miatt az előre megállapított heti műsorban változás állott elő. Máról elmarad a Dunánán apó utazása című operett s helyette Herceg Ferencnek a „Három testőr” című vígjátéka kerül színpadra. Holnap kedden a „Nebántsvirág” című operettet, szerdán a „Vasgyáros” színművet és csütörtökön a „231-ik cikk” című új vígjátékot játsszák. Pénteken leszállított helyárok mellett kerül színpadra: Argyil és Tündér Ilona című látványosság. Szombaton tekintettel a vásárra érkezett idegenekre a Szókimondó asszonyságot, vasárnap a Bányamester című operettet játsszák.

Mulatságok.**Az izr. nőgyelet theaestélye.**

Városunkban a theaestélyek iránt nagy vonalozással viseltetik a közönség, de azért mégis egész bátran elmondhatjuk, hogy a szombati estély ettől eltekintve is páratlanul sikerült.

Az elegáns toálettek olyan kisebbszerű bállá rögtönöztek a theaestélyt, melyre az Arany Bika szálló diszterme zsufozásig megtelt. A theából, hideg sütekből és édességek-ből álló vacsorát szebbnél-szebb fiatal lányok szolgálták fel. — Körülbelül 10 óra ért véget a kedélyes lakoma, mely után pillanat alatt kihordták az asztalokat és kezdetét vette a táncz.

Az első négyest 140 pár tánczolta, két kolonban. A jelenvoltak közül sikerült feljegyeznünk a következőket:

A szonyságok: Balkányi Miklós, Berger Jenőné, Fischbein Ignáczné, Berger Vilmosné, Popper Arnoldné, Stern Győzőné, László Albertné, Lippman Sámuelné, Fisch Ignáczné, Singer Bernátné, Szöllösy Ferenczné, dr. Brüll Bertalanné, dr. Feund Jenőné, Darvas Miksáné, Jakobovics Aladárné, Goldblatt Lajosné, Weisz Löwyné, Máyer Emilné, dr. Popper Alajosné, Kohn Miksáné, Deutsch Lajosné, Klein Aladárné, Stern Jánosné, dr. Szántó Sámuelné, Rott Lipótné, Stern Józsefné, dr. Balkányi Edéné, Freund Emilné, Erber Vilmosné, özv. Schwarcz Benőné, dr. Kemény Mórné, Zelenka mérnök, özv. Deutsch Jakabné, özv. Sterné (N.-Vár) Mendelovics Lajosné, dr. Burger Péterné, dr. Radnai ezred-orvosné, özvegy Ranunkel Hermanné, özvegy Altman Sándorné, Seichmann Arminné, Jakobovics Aladárné, Kesztzenbaum Jónásné, Boross Izi-

dorné, Fischer Jozsefné, özv. Klein Józsefné, Márkus Miksáné, Nagy Jakabné, Fried Lajosné, Stern Péterné, Feldman Mihályné, Eichlerné, Schwarcz Alajosné, Kohn Mihályné, Kovács Antalné, Schwarcz Dánielné.

Kisasszonyok: Berger Margit, Galyasy Paula, Fried Etelka, Grünfeld Paula, (Miskolcz), Fischbein Ilona, Stern Mariska, Rott Rózika, Deutsch Laura, Fisch Paula, Reiner nővérek, Guttman Mariska, Stern Böske, Kemény Klára, Jakobovics Mariska, Reiner nővérek, Altman Irma, Groszman nővérek, Jakobovics Etelka, Fischer Lotti, Neuman nővérek, Klein Teréz, Lusztig Emma, Feldman nővérek, Eichler nővérek, Deutsch Margit, Roenthal Szeréna, Kohn Vilma (Komárom) Freid nővérek Svarcz Jenny sat.

A mindvégig fesztelen és kedélyes mulatság csak a késő hajnali órákban ért véget.

☞ **A debreczeni kereskedők bálja.** Alig mulik el nap-nap után, hogy a debreczeni kereskedők báljára alakult rendező bizottság gyűlést ne tartana, hogy intézkedéseket ne tessen a gyűlésen mindent el ne követne, hogy a bál sikerét minden irányban biztosítsa. Tegnap délután is összeült a rendező bizottság és határozataihoz híven folytatja szép és nagy munkáját. Néhány nap múlva már a meghívók szétküldését is megkezdik.

☞ **Az izraelita ifjuság bálja.** A debreczeni intelligens izraelita ifjuság elhatározta, hogy a jövő hó során táncvizigalmat fog rendezni. A táncvizigalomra, amelyet fényvel akarnak rendezni, a szükséges előkészületeket már meg is tették. A bál tiszta jövedelmét az izraelita elemi iskolák javára fogják fordítani.

Különfélék.

+ **Az egri érek jótékonyága.** Samassa József egri érek négyszáz forintot küldött ma Eger város polgármesteréhez, hogy azt a vállalkozás nélkül osztsa ki a város szegényei közt.

+ **Elveszett pénzeslevél.** Csik Ádám az orosz házi (Békésmegye) posta egyik levélhordója január elsején egy 450 forinttal terhelt, Mikola István nevére szóló levelet kapott a postán kézbesítés végett. Csütörtökön reggel rájöttek, hogy Csik nem kézbesítette a levelet. A kihallgatásnál nem tudta megmondani, hogy hova tűnt el, azt állítja, hogy még ujév napján elvesztette a pénzeslevelet.

+ **Amerikai küldöttség Bismarcknál.** A nyolczvanadik születésnapját ünneplő Bismarck herceget, mint egy távirat jelenti, Amerikából is fel fogja keresni egy üdvözlő német küldöttség. A küldöttségnek nyolczvan tagja lesz; mind olyan ember, akik részt vettek az 1870-iki francia-porosz hádjáratban.

+ **Wekerle sajtópöre.** Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök tudvavéveleg sajtópört indított a Dunántuli Hirlap című újság ellen, amely sajtópört tárgyalását nemrég elhalasztották. Most ujabbán február 12-ére tűzte ki a tárgyalást a győri sajtóbírósa. Tanukul beidéztek az esküdtsek elé Esterházy Pál herceget és Batthyány József grófot. A tárgyaláson a vádhatóságot dr. Fittler Bálint ügyész fogja képviselni, a vádlottat pedig egy budapesti fiskális védi.

+ **A katonák mákos tésztája.** Legutóbb már a delegációkban is felpanaszolták azt, hogy a katonák nem kapnak vacsorát. Bizony a kaszányában nem éppen gazdag menu az altató dal: mindössze rántott leves jár ki a legénységnek ilyenkor éppen úgy, mint reggel. Most a hadügyminiszter úgy gyarapítja a fegyveres erőt, hogy a rántott levest igen takarékosan megoldotta. Elrendelte, tudniillik, hogy ezental — egyelőre hetenkint egyszer — mákos tésztát is kapjon esténként leves után a legénység. A katonai naptár ilyenformán új ünnepnapokkal szaporodott.

Szikrák.**A népeletből.**

Ha a parasztember csirkét eszik, vagy a paraszt beteg, vagy a csirke volt beteg.

A késze
Idám, é
— Oh,
lanul lep me
— Men
— Csak
vár a szomsz

A prakt
Lujza k
aggódva kér
— Mily
állapotát do
— Na,
csak egy kis
Itt van kére
be kell venn
jék. Minden
pirula.

— A s
doktor ur?
nagyasám.
— Ah,
orvos — az
bevennie.

CS

A

— Elbeszél
A D

Kismar
jedelme.

A büsz
fiut — kinel
nunk csak a
jó tulajdona
öröklé, már
vérig ingerle
prágai udv
küldött olas
nerálisai, a
közt egyálta
tak elgazod
szedd el, ölj
kivétel nélk
gyart, de kü
voltából egy
voltak.

Bocskai
volt.

Jónak
met vetni a
ezimen? azt
hozza, hogy
erra virradt,
ne kezébe.

Igen d
István!

Fájt a
jobban fájt
üldözöbe ve
hogy ott, h
tanyázott, m
fől fejt.

— Nel
hova, vagy
szommal? I
vegyészettel
És kérdés:
nemzetem é
relmeit, nyil
alig hiszem

Igy tén
ra. Busong
nem nyujt
fiain segít

Igy bu
nagykerék
kálva a vár
kedves apró
ajtot:

— Há

— Egy

Uram, erőn

mondja, ho

izenetet hoz

— Há

— Ni

A készen tartott mama.

Idám, édes Idám, akar az enyém lenni.
— Oh, Mihály, ez a vallomás oly váratlanul lep meg. Adjon egy kis időt.
— Mennyi időt, drágám?
— Csak a mamát akarom behívni. Itt vár a szomszédaszobában.

A praktikus orvos.

Lujza kisasszony, a ki a hugánál lakik, aggódva kérde az orvost.
— Milyennek tartja a szegény sógorom állapotát, doktor ur?

— Na, na, — hümmöget az orvos, — csak egy kis nyugalomra van még szüksége... Itt van kérem ez a kis skatulya pirula, ezt be kell vennie, bájos nagysád, hogy elaludjék. Minden reggel egy darabot. Ez ópiumpirula.

— A sógorom fogja bevenni a pirulát, doktor ur? — tudakozódik tovább Lujza nagysám.

— Ah, dehogyan kis szszony, — felel az orvos — az ópiumos pirulákat kegyednek kell bevennie.

CSARNOK.**A cigány kovács.**

— Elbeszélés Boeckai István fejedelem korából. —
A Debreczeni Hirlap számára írta:
Király Miklós.

I.

Kismarjai Boeckai István volt Erdély fejedelme.

A büszke főúri családból származott férfit — kinek jellemzésére elég legyen mondanunk csak annyit, hogy családjának minden jó tulajdonait, annak minél kevesebb hibáival öröklé, már váradi várparancsnok korában végig ingerlé a bécsi, vagy jobban mondva a prágai udvarból teljhatalommal nyakunkra küldött olasz és osztrák zsoldosok zsarnok generálisai, a kik az „enyém és tied” fogalom közt egyáltalában nem tudtak és nem akartak eligazodni; mert jelszavukhoz: vedd el, szedd el, öljed, vágjad — hiven ragaszkodva, kivétel nélkül rabotak és öltek minden magyart, de különösen azokat, a kik isten jó voltából egy kis vagyonkának is birtokosai voltak.

Boeckai Istvánnak pedig meglehetősen volt.

Jónak látták tehát generális uraimék szemvetni arra s elszedni azokat. Hogy minő ezímen? azt ők nem igen kérdezték; elég az hozzá, hogy szegény Boeckai egy szép napon erra virradt, hogy akár kolousbotot is vehetne kezébe.

Igen de nem azért volt ő ám Boeckai István!

Fájt a nagy embernek az üldöztetés, de jobban fájt nemes szívének az, hogy hitét is üldözöbe vették. Könnyes szemmel nézte, — hogy ott, hol az imént még a béke anygala tanyázott, most a viszálykodás deamona ütötte föl fejét.

— Nehéz idők, szomorú napok ezek, de hova, vagy kihez forduljak igazságos panaszommal? Hiszen a király prágai palotájában vegyészettel s csillagvizsgálással tölti idejét. És kérdés: ha eltudnám is panaszolni előtte nemzetem és hitsorsosaim keserveit és sok sérelmeit, nyílt fülekre találnék-e nála? Bizony alig hiszem...

Igy tépelődött Boeckai István napról napra. Busongott és haragudott a sorsra: miért nem nyújt alkalmat arra, hogy szegény honfiain segíthessen.

Igy busongott, így tépelődött egyszer — nagykeréki városában is, magánosan járkalva a vár egyik tágas termében, — mikor kedves apródja Kendeffy Ferencz nyitja be az ajtót:

— Hát mi az ujság kedves Ferikém?

— Egy ember van oda kint Nagyságos Uram, erőnek erejével be akar jönni: azt mondja, hogy messze földről jött és fontos üzenetet hozott.

— Hát vedd el tőle a levelet fiam.

— Nincsen levél nála, csak szóval akar-

ja elmondani az üzenetet, még azt is csak négyyszem közt.

Boeckai elnevette magát.

— Hadd jöjjön be.

Pár perecz mulva egy fekete, füstös, kormos egyéniség állott Boeckai előtt, bárányszőrü süvegét forgatva kezei közt, annak beléséből egy féltényérnyi papirost huzva ki.

Boeckai elveszi a levelet, és nézi, forgatja elülről hátulról, s bosszusan mondja a kormos embernek:

— Hiszen komám nincsen ezen irás.
(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. A buzaüzletben ma is kellemes hangulat uralkodott. Mérsékelt kínálat és jó vásárlókedv mellett az irányzat szilárd maradt, elkelt 15,000 métermázsa teljes napi áron. Elsőbbrendű minőségeikért 2 1/2 krajczárral magasabb árat is fizettek.

Zab hiányzik, jó minőségűért 5 krajczárral magasabb ár kapható.

Más gabonaneműekben csekély forgalmunk volt, változatlan áron.

Határidőüzlet. Az üzlet szilárdan nyílt meg, az árak emelkedtek, azonban az üzlet folyamán ismét némileg hanyatlottak.

Forgalomba került:

Buza őszre 6.97.—6.98.—6.94

Buza tavaszra 6.60.—6.65.—6.62

Rozs tavaszra 5.49.—5.53.—5.50

Tengeri május—júniusra 6.15.—6.19 —

Zab tavaszra 6.03.—5.99

Káposztarepeze aug.—szept. 10.65.—10.60

Déli 1 órákor a következő záróárakat áll-

lapították meg hivatalosan a tözsdén:

Buza őszre 6.93 pénz 6.95 áru.

Buza tavaszra 6.61 pénz 6.63 áru.

Rozs tavaszra 5.48 pénz 5.50 áru.

Tengeri május—júniusra 6.16 pénz 6.18 áru.

Zab tavaszra 5.99 pénz 6.— áru.

Káposztarepeze aug.—szept.—re 10.50 pénz 10.60.

Budapesti értéktözsde. Ma is rendkívül szilárdan indult az üzlet, hitelrészvény is tetemesen emelkedett, míg helyi papírok és különösen leszámítolobank részben emelkedtek.

Zárul 11 órákor:

Osztrák hitelrészvény 406.50

Magyar hitelrészvény 496.50

Rima-Murányi 397.25

Osztrák államvasut 278.—

Déli vasut 106.50

Öt órai zárlat:

Osztrák hitelrészvény 404.40

Magyar hitelrészvény 496.50

Rima-Murányi 397.25

Osztrák államvasutak 277.—

Déli vasut 106.—

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya, 1895 január 5.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz

(páronként 400 klgron felüli súlyban) —. 43—

król —. 44— krig. Öreg közép (páronként 300

400 klgr. súlyban) —. 43— krtól —. 44—

krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron fe-

lüli súlyban) .44 1/2 krtól —. 45— krig. Fialat kö-

zép (páronként 251 320 klgr. súlyban) .44 1/2

krtól. 45— krig. Fialat könnyű (páronként

250 klgrig terjedő súlyban) —. 45— krtól 45 1/2

krig. II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (pá-

ronként 280 klgron felülisúlyban) —. 43 krtól

44— krig. Közép (páronként 220—280 klgr.

súlyb.) —. 44— krtól —. 44 1/2 krig. Könnyű

páronként 220 klgrig terjedő súlyban —. 44 1/2

krtól 45— krig. III. Szerbiai: Nehéz (pá-

ronként 260 klgr. felüli súlyban) 43 1/2 krtól

44 1/2 krig. Közép (páronként 220—260 klgr.

súlyban) —. 3 1/2 krtól —. 44 1/2 krig. Könnyű

(páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 42 1/2

krtól — 43 1/2 krig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerű levonások mellett egy kilog am sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerűleg a bizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irány adónak.

Sertés létszám: 1895 évi január hó 4-ik napján volt készletben 116,363 darab,

1895. évi január hó 4. napján felhajtattott 1926 drb. 1895. jan. hó 4. napján elszállított 2905 drb. 1895. jan. 5. napjára maradt készletben 115,384 drb.

A hizott sertés üzletirányzata: kellemebb.

Szerkesztői mondanivaló.

S. L. A kérdés fejtegetésében ön messze, a határon túl megy s még ha ez a hibája nem volna is, az a körülmény, hogy aktuális jellegét elvesztette, erősen indokolja, hogy kéziratát miért tettük félre.

H. M. A közönség rokonszenves érdeklődése szemléletmást nős mi fokozott lelkesedéssel igyekszünk hivatásunknak becsülettel megfelelni.

D. G. Nem önnek való munka volt ez, az időt hiába fecserélte rá.

B. M. Ahol nem volt tisztában azzal, hogy mit akar mondani, annyi huzást és beírását csinált, hogy képtelenség rajta kiokosodni. Ezt az irodalmi receptet a patikában sem tudták elolvasni.

N. G. Nem közölhető.

K. E. Abban a felső páholyban, ahol oly hangosan szoktak diskurálni és nevetni, színesznők ülnek.

S. J. Unalmas, hosszú lére eresztett és émelgyős szerelmi história. Ha ezt kiadnók, valamennyi szerelmes kiábrándulna. Mivel pedig a szerelem olyan pompás foglalkozás, olyan áldozatot, annyi embertől rosszakarat nélkül ön sem kívánhat.

D. M. Hogy elmehet-e a bálba? Hát miért ne? A második már fontosabb ok. Ez akarataán kívül is távol maradásra kényszeríti.

DEBRECENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Idénybérlet 75 szám

Páratlan bérlet.

Holnap Kedlen 1895 január hó 8-án.

A nebántsvirág.

Operette 3 felv. Hervétől.

Holnapután Szerdán 1895 jan. hó 9-én.

Vasgyáros.

Ohaet szimntüve.

Mödlingi czipő gyári raktár

Debreczen, a Frohner-szállodával szemben.

Van szerencsénk t. vevőinket és jóakaróinkat tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli **Mödlingi czipő gyári raktárt** 1895. január 1-én átvettük.

A régi raktáron levő összes árukat visszaküldöttük és e napokban azon helyzetben leszünk, hogy a

czipő-raktárt

teljesen frissen érkező árukkal megnyitjuk, melyet annak idején a lapok utján t. vevőinkkel tudatni fogunk.

Teljes tisztelettel

STEINER és WITTMANN

női és férfi divat üzlete

Debreczen, a Frohner-szállodával szemben.

